

● Беше изтъкнато, че именно в социално-икономическата област изследването и особено измерването на факторните влияния е изключително трудно. Ако се пренебрегнат трудностите, свързани с винаги ограничените ресурсни възможности за разхода на време, труд, материали, финансови средства, наличие на квалифицирани кадри и др., проблемите и трудностите, които възникват най-често при изследване на връзките в разглежданата област, могат да се представят в няколко основни групи.

Първа група. Проблеми и трудности, свързани с недоразвитостта на познанието в областта на интересуващата ни връзка. Извънредно голямото разнообразие от взаимодействия, сложната преплетеност между тях, начините на проявата им, са обективна пречка за разкриване и оценка на интересуващите ни взаимодействия и други връзки в достатъчно чист вид. Това обстоятелство на свой ред ограничава възможностите за тяхната количествена оценка и измерване на съотношенията, които се пораждат при функционирането им в практиката.

В много случаи инженерът, математикът, физикът и други са в състояние да изследват и измерват в лабораторни условия връзките и влиянията между явленията в относително чист вид. Трудно е обаче да си представим подобно лабораторно изследване на връзките на производителността на труда, дори и само на най-важните от тях — например с квалификацията на работната сила, равнището на техниката и технологиите, качеството на материалите, организацията на труда и други. В същото време изследването на връзката производителност — заплащане на труда, без да се държи сметка за изброените фактори, често води до нейното представяне в изопачена, недействителна светлина.

Съществена причина за незадоволителното състояние на изследванията на връзките в социално-икономическата област е недоразвитостта и непълнотата на познанията ни. По-точно това се изразява в липсата на адекватни модели на връзките (за което стана дума вече), недостатъчно точното и прецизно дефиниране на използвания понятиен апарат, липсата на конкретни практически използвани измерители за явленията, чиято връзка ни интересува, и много други.

Втора група. Проблеми и трудности, свързани с нерешените методологически и методически въпроси на анализа при изследване на връзките и в частност при измерване на различните факторни влияния между тях. Най-често тези проблеми и трудности се свързват с липсата на достатъчно прецизирани и пригодени за практическо използване подходи, методи и процедури за анализ. Изтъкнато бе, че оценката на зависимостите в социално-икономическата област като правило изисква съвкупностен подход. Но постиженията в тази област все още не са на онова ниво, за което могат да мечтаят изследователите в третираната област. Това се отнася в най-голяма